

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO
W BRWINOWIE

**Prowadzenie działalności
pozarolniczej przez
rolników w świetle
przepisów ubezpieczenia
KRUS, dorabianie na
KRUSie.**

www.cdr.gov.pl

Centrum Doradztwa Rolniczego w
Brwinowie Oddział w Radomiu
Bolesław Pieczyński
Ireneusz Gradka

marzec_2022

Działalność pozarolnicza

Kasa Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego

KRUS vs. ZUS

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Działalność pozarolnicza

Kasa Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego

Ubezpieczenie:
z mocy ustawy i
pełnym zakresie
vs.
na wniosek

Działalność pozarolnicza

Ubezpieczenie obowiązkowe (z mocy ustawy)

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, wymienionemu ubezpieczeniu podlega obowiązkowo:

rolnik, zamieszkujący i prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jego posiadaniu **gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej**, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także **małżonek rolnika oraz domownik** stale pracujący w tym gospodarstwie, jeżeli rolnik ten, jego małżonek, domownik, **nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.**

Działalność pozarolnicza

*Ubezpieczenie społeczne
rolników dla osób
prowadzących działy
specjalne produkcji rolnej*

Za działy specjalne produkcji rolnej, uzasadniające objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników, uznaje się następujące rodzaje oraz rozmiary upraw i produkcji:

- 1. uprawy roślin ozdobnych i pozostałych w szklarniach ogrzewanych powyżej 100 m²*
- 2. uprawy w szklarniach nie ogrzewanych powyżej 100 m²*
- 3. uprawy roślin ozdobnych i pozostałych w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 200 m²*
- 4. uprawy grzybów i ich grzybni - powyżej 100 m² powierzchni uprawowej*
- 5. drób rzeźny:*
  - karczeta - powyżej 1000 szt. (w skali roku)*
  - gęsi - powyżej 500 szt. (w skali roku)*
  - kaczki - powyżej 500 szt. (w skali roku)*
  - indyki - powyżej 500 szt. (w skali roku)*
  - strusie - powyżej 20 szt. (w skali roku)*
- 6. drób nieśny:*
  - ✓ kury nieśne (w stadzie reprodukcyjnym) - powyżej 2.000 szt. (w skali roku)*
  - ✓ gęsi (w stadzie reprodukcyjnym) - powyżej 200 szt. (w skali roku)*
  - ✓ kaczki (w stadzie reprodukcyjnym) - powyżej 500 szt. (w skali roku)*
  - ✓ indyki (w stadzie reprodukcyjnym) - powyżej 500 szt. (w skali roku)*
  - ✓ kury (produkcja jaj konsumpcyjnych) - powyżej 1.000 szt. (w skali roku)*
  - ✓ strusie (w stadzie reprodukcyjnym) - powyżej 6 szt. (w skali roku)*

Działalność pozarolnicza

Ubezpieczenie społeczne rolników dla osób prowadzących działy specjalne produkcji rolnej

Za działy specjalne produkcji rolnej, uzasadniające objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników, uznaje się następujące rodzaje oraz rozmiary upraw i produkcji:

7. zakłady wylęgu drobiu (zdolność produkcyjna - liczba jaj):

- kurczęta - powyżej 3.000 szt.
- gęsi - powyżej 3.000 szt.
- kaczki - powyżej 3.000 szt.
- indyki - powyżej 3.000 szt.
- strusie - powyżej 50 szt.

8. zwierzęta futerkowe - powyżej 50 szt. samic stada podstawowego:

- lisy i jenoty
- norki
- tchórzofretki
- szynszyle
- nutrie
- króliki

9. pasieki powyżej 80 rodzin

10. hodowla i chów świń poza gospodarstwem rolnym, powyżej 100 szt.

Działalność pozarolnicza

Ubezpieczenie dobrowolne (na wniosek)

Osoby niespełniające warunków do podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu, dla których działalność rolnicza stanowi stałe źródło utrzymania, mogą ubezpieczyć się dobrowolnie po złożeniu stosownego wniosku w jednostce KRUS.

Rolnik prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwie o powierzchni równej 1 ha przeliczeniowemu i poniżej 1 ha przeliczeniowego (a także jego małżonek i domownik) oraz osoba, która - będąc rolnikiem - przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa do zalesienia na zasadach określonych w odrębnych przepisach, jeśli nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, ani nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, może być objęty ubezpieczeniem:

w pełnym zakresie, tzn. jednocześnie ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim oraz ubezpieczeniem emerytalno-rentowym, lub tylko ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim.

Działalność pozarolnicza

USTAWA

z dnia 15 listopada 1984 r.

o podatku rolnym

(tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 136 poz. 969 ze zm., ostatnia 2011.01.01, Dz.U.2010.96.620 i Dz.U.2010.226.1475)

Działalność pozarolnicza

Ustala się następujące przeliczniki powierzchni użytków rolnych:

Rodzaje użytków rolnych:	Grunty orne				Łąki i pastwiska			
Okręgi podatkowe	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Klasy użytków rolnych	Przeliczniki							
I	1,95	1,80	1,65	1,45	1,75	1,60	1,45	1,35
II	1,80	1,65	1,50	1,35	1,45	1,35	1,25	1,10
IIIa	1,65	1,50	1,40	1,25				
III					1,25	1,15	1,05	0,95
IIIb	1,35	1,25	1,15	1,00				
IVa	1,10	1,00	0,90	0,80				
IV					0,75	0,70	0,60	0,55
IVb	0,80	0,75	0,65	0,60				
V	0,35	0,30	0,25	0,20	0,20	0,20	0,15	0,15
VI	0,20	0,15	0,10	0,05	0,15	0,15	0,10	0,05

Działalność pozarolnicza

Kasa Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego

Podwójny KRUS

Osoba fizyczna - **podwójny KRUS**

- ❑ **nie jest pracownikiem** i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- ❑ **nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;**
- ❑ **kwota należnego podatku dochodowego** za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej (jeżeli działalność ta była prowadzona) **nie przekracza określonej kwoty granicznej**. Roczna kwota graniczna podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem i jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Działalność pozarolnicza

Osoba fizyczna - podwójny KRUS

Maj						
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Kwoty graniczne należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, obwieszczone na dany rok podatkowy przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Za rok	Kwota graniczna w zł
2021	3604
2020	3540
2019	3454
2018	3376
2017	3300
2016	3258
2015	3204
2014	3166
2013	3092
2012	3011

Do dnia **31 maja** każdego roku, po rozliczeniu roku podatkowego - zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego do KRUS

Działalność pozarolnicza

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników za I kw.2022 r. [w zł]

Status ubezpieczonego i wielkość gospodarstwa rolnego	emerytalno-rentowe				wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie		Składka łącznie od jednego ubezpieczonego KWARTALNIE
	składka podstawa miesięczna	składka dodatkowa miesięczna	razem składka miesięczna (2+3)	kwartalnie	składka miesięczna	składka kwartalna	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Rolnik/małżonka (-ek) rolnika prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o pow. w ha przelicz:							
do 50 ha	101,00	0,00	101,00	303,00	60,00	180,00	483,00
powyżej 50 do 100 ha	101,00	122,00	223,00	669,00	60,00	180,00	849,00
powyżej 100 do 150 ha	101,00	243,00	344,00	1 032,00	60,00	180,00	1 212,00
powyżej 150 do 300 ha	101,00	365,00	466,00	1 398,00	60,00	180,00	1 578,00
powyżej 300 ha	101,00	487,00	588,00	1 764,00	60,00	180,00	1 944,00
II. Domownik rolnika (w każdej kategorii obszarowej)	101,00	0,00	101,00	303,00	60,00	180,00	483,00
III. Rolnik/małżonka (-ek) rolnika prowadzący działalność gospodarczą i działalność rolniczą w gospodarstwie rolne o pow. w ha przelicz:							
do 50 ha	202,00	0,00	202,00	606,00	60,00	180,00	786,00
powyżej 50 do 100 ha	202,00	122,00	324,00	972,00	60,00	180,00	1 152,00
powyżej 100 do 150 ha	202,00	243,00	445,00	1 335,00	60,00	180,00	1 515,00
powyżej 150 do 300 ha	202,00	365,00	567,00	1 701,00	60,00	180,00	1 881,00
powyżej 300 ha	202,00	487,00	689,00	2 067,00	60,00	180,00	2 247,00
IV. Domownik rolnika prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej kategorii obszarowej)	202,00	0,00	202,00	606,00	60,00	180,00	786,00

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.krus.gov.pl%2Ffileadmin%2Fmoje_dokumenty%2Fdokumenty%2Fbip%2Fwykaz_spraw%2Fubezpieczenia%2Fskladki%2Fskladka_wysokosc_1_kw_2022.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK

UWAGA!!!

Dorabianie na KRUSie

Dwa warunki:

- podlegaty ubezpieczeniu społecznemu rolników w **pełnym zakresie z mocy ustawy bezpośrednio** przed dniem rozpoczęcia wykonywania wymienionych umów lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej
- nie przekroczyły w rozliczeniu miesięcznym kwoty przychodu osiąganego z tych tytułów, odpowiadającej stawce minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w danym okresie.

Równowartość minimalnego wynagrodzenia -
3010 zł brutto miesięcznie/2022 r.

Praca zarobkowa

Dorabianie na KRUSie cd

- <http://www.rp.pl/Rolnicy/312249980-W-2017-wzrasta-limit-zarobkow-dla-dorabiajacych-rolnikow.html#ap-1>

Zagadkowa definicja

Na początku obowiązywania tej zmiany nie było pewności, jak rozumieć wskazany limit, przepis jest bowiem nieprecyzyjny. W całej ustawie o systemie rolniczych ubezpieczeń nie ma definicji, jak rozumieć sformułowanie „w rozliczeniu miesięcznym”. Nie wiadomo, czy należy to traktować analogicznie jak ZUS-owską zasadę „w przeliczeniu na okres miesiąca”. Często zdarza się przecież, że zleceniobiorcy otrzymują jednorazową, zbiorczą wypłatę po wykonaniu usługi nawet po kilku miesiącach. Są też firmy, które ze zleceniobiorcami rozliczają się cyklicznie, ale rzadziej niż raz na miesiąc. **KRUS w odpowiedzi na pytanie Redakcji w sprawie skumulowanych wypłat uznał, że ważna jest wówczas wysokość wynagrodzenia w przeliczeniu na liczbę miesięcy trwania umowy.**

Ten problem w części sam się rozwiąże od stycznia 2017 r. **Od tego dnia wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia zawartej na dłużej niż miesiąc trzeba wypłacać z miesięczną częstotliwością.** Kumulacja wypłat nie jest możliwa. Dotyczy to jednak wynagrodzenia naliczonego przy uwzględnieniu minimalnej stawki godzinowej, która w 2017 r. będzie wynosiła 13 zł. Problem może powstać, gdy resztę wynagrodzenia zleceniobiorca otrzyma później, jako skumulowaną wypłatę za kilka miesięcy. Z pytaniem, czy w takim przypadku będzie można tę formę wyrównania przeliczyć na liczbę miesięcy trwania umowy, zwróciliśmy się do KRUS. Uzyskaną odpowiedź niezwłocznie opublikujemy.

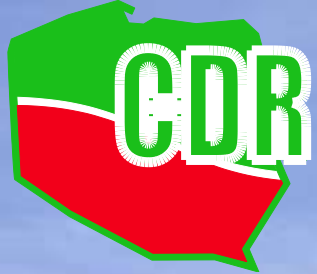
Działalność pozarolnicza

Limit przychodu, o którym mowa w art. 5b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników

Okres obowiązywania	Limit przychodu	Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę (podstawa prawna)
2022 r.	3 010 zł	3 010 zł (Dz.U. z 2021 r. poz. 1690)
2021 r.	2 800 zł	2 800 zł (Dz.U. z 2020 r. poz. 1596)
2020 r.	2 600 zł	2 600 zł (Dz.U. z 2019 r. poz. 1778)
2019 r.	2 250 zł	2 250 zł (Dz. U. z 2018 r. poz. 1794)
2018 r.	2 100 zł	2 100 zł (Dz. U. z 2017 r. poz. 1747)
2017 r.	2 000 zł	2 000 zł (Dz. U. z 2016 r. poz. 1456)
2016 r.	925* zł	1 850 zł (Dz. U. z 2015 r. poz. 1385)
2015 r.	875 zł	1 750 zł (Dz. U. z 2014 r. poz. 1220)

<https://www.krus.gov.pl/zadania-krus/ubezpieczenie-spoeczne-rolnikow/limit-przychodu/>

Dziękujemy za uwagę

**IRENEUSZ
GRADKA**

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu
26-00 Radom, ul. Chorzowska 16/18, tel.: 048 365 69 00

**BOLESŁAW
PIECZYŃSKI**